

COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

HOTĂRÎRE privind aprobarea Normelor de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut

nr. 17/8 din 30.04.2008

Monitorul Oficial nr.131-133/381 din 22.07.2008

* * *

Înregistrat:
Ministerul Justiției
Nr. de înregistrare 581
din 8 iulie 2008
_____ Vitalie Pirlog

Întru executarea prevederilor art.8 alin.(1) și alin.(2) din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139-XVI din 21.06.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.112-116, art.506), în temeiul art.1 alin.(1), art.3, art.4 alin.(1) și alin.(2), art.8 lit.e), art.21 alin.(1), art.22 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare” (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126 BIS), pct.5 lit.e) și pct.7.3 lit.c) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.48/5 din 27.09.2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.157-160, art.587), Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Normele de prudență financiară a asociațiilor de economii și împrumut (se anexează).
2. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data publicării.

PREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE

Mihail CIBOTARU

Chișinău, 30 aprilie 2008.
Nr.17/8.

Anexă
la Hotărârea Comisiei
Naționale a Pieței Financiare
nr.17/8 din 30 aprilie 2008

NORMELE DE PRUDENȚĂ FINANCIARĂ A ASOCIAȚIILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

Capitolul I

NOȚIUNI GENERALE

1. Normele de Prudență Financiară a asociațiilor de economii și împrumut (în continuare – Norme) stabilesc reglementări prudențiale, în scopul protejării intereselor membrilor, prevenirii și controlului riscurilor asociațiilor de economii și împrumut și a întregului sistem și se aplică asupra asociațiilor de economii și împrumut, inclusiv asociațiilor centrale (în continuare – asociații), licențiate în conformitate cu legislația.

2. În sensul prezentelor Norme se utilizează următoarele noțiuni:

a) **active lichide** – mijloace bănești în numerar și în conturi bancare, investiții în fondul de lichidități și în valori mobiliare de stat;

[Lit.b) pct.2 abrogată prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

c) **grup de membri acționând în comun** – doi sau mai mulți membri care sînt expuși la același risc datorită activităților comune, astfel încît dacă unul din ei va avea dificultăți la rambursarea împrumutului și/sau plății dobînzii aferente, altul sau alții pot avea dificultăți similare;

d) **investiție în active materiale pe termen lung** – procurarea sau obținerea de către asociație a mijloacelor fixe și a terenurilor în proprietatea sa;

e) **împrumut** – sumă de bani împrumutată în baza contractului încheiat în scris, pe termen stabilit, cu condiția restituirii, plății dobînzii și altor sume aferente;

f) **împrumut expirat, dobîndă expirată** – împrumut / dobîndă, suma totală sau parțială a căruia / căreia n-a fost rambursată / achitată în termenul stabilit în contractul de împrumut;

g) **împrumut garantat** – împrumut garantat de către debitor sau terțe persoane cu mijloace bănești depuse în asociație, bunuri depuse în gaj, alte garanții (cu excepția garanțiilor personale), a căror valoare sumară este egală sau depășește suma împrumutului;

h) **persoană afiliată asociației** – persoana care corespunde unuia din următoarele criterii:

1) este administrator al asociației, inclusiv membru al comitetului de creditare (dacă acesta este constituit);

2) persoana, care este legată de persoanele menționate la pct.1) din prezenta literă, printr-un raport de rudenie sau afinitate în linie dreaptă sau în linie colaterală de pînă la gradul doi inclusiv, precum și soțul (soția) acestuia.

i) **primul an de activitate** – perioada de un an din data obținerii primei licențe de activitate după înregistrarea de stat a asociației;

j) **provizion pentru pierderi din împrumuturi** – rezervă pentru acoperirea pierderilor potențiale sau recunoscute din împrumuturile acordate și dobînzile aferente;

Capitolul II

CERINȚE PRIVIND REZERVA INSTITUȚIONALĂ

3. Rezerva instituțională a asociației se calculează ca suma totală a următoarelor:

a) cote de membru;

b) profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți;

c) profit net (pierdere netă) al anului curent.

4. Asociația este obligată să dețină și să mențină la orice dată rezerva instituțională, calculată conform pct.3, în mărimea minimă stabilită la art.33 din Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139-XVI din 21.06.2007 (în continuare – Legea nr.139 din 21.06.2007).

5. În scopul executării adecvate a cerinței stabilite la pct.4, asociația va acoperi deficitul înregistrat prin majorarea profitului nerepartizat al anilor precedenți din contul rezervelor pentru dezvoltarea activității, create conform statutului și/sau deciziilor organelor împuternicite și/sau din contul cotelor de membru, achitate suplimentar, conform deciziei respective a adunării generale a membrilor.

6. Asociația poate constitui sau majora rezervele pentru dezvoltarea activității din contul profitului net obținut la sfîrșitul anului de gestiune și/sau profitului nerepartizat al anilor precedenți, doar cu condiția deținerii și menținerii rezervei instituționale în mărimea minimă stabilită la art.33 din Legea nr.139 din 21.06.2007 și doar în mărimea rămasă după executarea cerințelor stabilite la pct.5.

7. Valoarea totală a cotelor de membru ale asociației nu poate depăși mărimea de 20% din valoarea activelor, cu excepția asociației care deține licența de categoria A, asociației care deține licența de categoria B în primul său an de activitate și asociației centrale.

[Pct.7 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

8. Rezerva instituțională poate fi utilizată / investită în următoarele scopuri / direcții:

a) acoperirea (asimilarea) pierderilor operaționale, investiționale, financiare sau excepționale;

b) acordarea împrumuturilor și/sau efectuarea investițiilor în active lichide, active materiale pe termen lung și active nemateriale.

9. Este interzisă utilizarea / investirea rezervei instituționale în alte scopuri, decît cele menționate la pct.8, precum și distribuirea acesteia membrilor, cu excepția cazului de lichidare a asociației.

10. Este interzisă utilizarea de către asociație a rezervei instituționale sau a oricărui cont de capital din componența acesteia, conform pct.3, în calitate de garanție pentru împrumuturile (creditele) primite.

11. Asociația care deține licența de categoria A este obligată să plaseze și să mențină mărimea minimă a rezervei instituționale în conturi bancare de depozit la termen și/sau în valori mobiliare de stat și/sau, după caz, în fondul de lichidități.

12. Asociația care deține licența de categoria B și care se află în anii unu-trei de activitate este obligată să plaseze și să mențină mărimea minimă a rezervei instituționale în conturi bancare de depozit la termen și/sau în valori mobiliare de stat și/sau în fondul de lichidități. Asociația care deține licența de categoria B și care se află în ceilalți ani de activitate, precum și asociația care deține licența de categoria C, este obligată să plaseze și să mențină rezerva instituțională în mărime de minimum 4% din active în conturi bancare de depozit la termen și/sau în valori mobiliare de stat și/sau în fondul de lichidități.

[Pct.12 completat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul III

CERINȚE PRIVIND LICHIDITATEA

13. Asociația care deține licența de categoria B sau C este obligată să constituie și să mențină la orice dată investiții în fondul de lichidități în mărime de minimum 10% din valoarea totală a depunerilor de economii.

[Pct.13 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

14. Investițiile în fondul de lichidități, menționate la pct.13, se vor constitui separat de plasamentele rezervei instituționale.

[Pct.14 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul IV

CERINȚE PRIVIND GESTIUNEA ACTIVELOR ȘI DATORIILOR

15. Consiliul asociației, care deține licența de categoria B, C, sau al asociației centrale, va asigura elaborarea și va aproba politica de gestiune a activelor și datoriilor, în conformitate cu Legea nr.139 din 21.06.2007, actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare – Comisia Națională) și documentele sale interne și este responsabil pentru asigurarea implementării adecvate a acesteia.

[Pct.15 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

16. Politica de gestiune a activelor și datoriilor trebuie să corespundă serviciilor acordate de asociație și conjuncturii pieței. Politica va conține, dar nu se va limita la prevederi referitoare la scadențele activelor (împrumuturi acordate, depozite bancare, investiții în fondul de lichidități și valori mobiliare) și datoriilor (depuneri de economii, împrumuturi (credite) primite), stabilirea ratelor dobânzilor, implementarea unui sistem de gestiune a riscului de lichiditate și riscului ratei dobânzii, raportare și controlul intern. Consiliul asociației va reexamina politica de gestiune a activelor și datoriilor cel puțin o dată pe an.

17. Rata dobânzii la împrumuturile acordate de către asociație trebuie să fie stabilită la un nivel suficient pentru a acoperi cheltuielile privind dobânzile la mijloacele financiare atrase, cheltuielile suportate și constituirea și/sau menținerea rezervei instituționale la nivelul minim stabilit la art.33 din Legea nr.139 din 21.06.2007.

18. Asociația, în procesul implementării politicii de gestiune a activelor și datoriilor, trebuie să asigure permanent corespunderea termenelor obligațiilor scadente cu termenele creanțelor suficiente pentru plata obligațiilor menționate.

18¹. Cel târziu la etapa perfectării documentelor legale privind serviciul acordat, asociația este obligată să dezvăluie complet și exhaustiv toată informația privind împrumutul, depunerea de economii sau alt serviciu, după caz, și costul efectiv total al acestuia, inclusiv rata dobânzii, penalități, comisioane, alte cheltuieli aferente, precum și să se asigure că membrul a înțeles deplin toată informația prezentată.

[Pct.18¹ introdus prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

18². Asociația care deține licență de categoria B sau C nu este în drept să accepte depuneri de economii dacă:

a) valoarea totală a depunerilor de economii acceptate, a creditelor/împrumuturilor primite, precum și a datoriilor aferente dobânzilor calculate, depășește valoarea totală a activelor diminuate cu imobilizări corporale și necorporale, și/sau

b) nu asigură respectarea prevederilor pct.4 din prezentele Norme pe parcursul a trei luni consecutiv.

[Pct.18² introdus prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

18³. În cazul în care suma valorii indicatorilor asociației, calculați conform pct.35¹ și pct.37¹ din prezentele Norme, este mai mare de 15,0, asociația nu este în drept să accepte depuneri de economii de la membrii săi (inclusiv prin prelungirea termenului contractual) în mărime ce va depăși valoarea dublă a rezervei instituționale.

[Pct.18³ introdus prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul V

CERINȚE PRIVIND LIMITAREA RISCURILOR DE ÎMPRUMUT

19. Consiliul asociației va asigura elaborarea și va aproba politica de împrumut a asociației, în conformitate cu Legea nr.139 din 21.06.2007, actele normative ale Comisiei Naționale și documentele sale interne și este responsabil pentru asigurarea implementării adecvate a acesteia.

20. Politica de împrumut va conține, dar nu se va limita la prevederi referitoare la acordarea, garantarea, gestionarea și rambursarea împrumuturilor, activitatea comitetului de creditare (în cazul constituirii acestuia), constituirea provizioanelor, limitarea riscurilor de împrumut, diversificarea riscurilor de împrumut. În cazul constituirii comitetului de creditare, consiliul asociației va stabili, în politica de împrumut, limite maxime ale sumei împrumuturilor, care pot fi acordate prin decizia comitetului respectiv. Împrumuturile care depășesc limita stabilită, precum și împrumuturile persoanelor afiliate, vor fi acordate prin decizia consiliului asociației. În cazul în care asociația a deschis una sau mai multe filiale și le-a permis acordarea împrumuturilor, ea va stabili, prin politica sa de împrumut, cerințe și limite la împrumuturile acordate prin deciziile proprii ale acestor filiale. Consiliul asociației va revizui politica de împrumut cel puțin o dată pe an.

21. Valoarea totală a împrumuturilor, acordate unui membru sau unui grup de membri acționând în comun, sau persoanelor afiliate, înregistrată la ultima dată de raportare, nu poate depăși:

- a) pentru asociația care deține licența de categoria A – 10% din portofoliul de împrumuturi;
- b) pentru asociația care deține licența de categoria B și se află în anii unu-trei de activitate – 10% din portofoliul de împrumuturi;
- c) pentru asociația care deține licența de categoria B și se află în anii patru și mai mult de activitate, și pentru asociația care deține licență de categoria C – 75% din rezerva instituțională a asociației.

[Pct.21 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

22. Valoarea totală a împrumuturilor negarantate, acordate unui membru sau unui grup de membri acționând în comun, sau persoanelor afiliate, nu poate depăși 20% din rezerva instituțională, înregistrată la ultima dată de raportare a asociației care deține licență de categoria B sau C.

[Pct.22 în redacția Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

23. Valoarea totală a împrumuturilor negarantate ale asociației, care deține licența de categoria C, nu poate depăși mărimea portofoliului total de împrumuturi, ajustat cu o mărime procentuală variabilă, conform următoarei formule:

$$\text{PNG} \leq \text{PT} \times \frac{75 - 3 \times t}{100},$$

unde:

PNG – portofoliu negarantat, lei;

PT – portofoliu total, lei;

t – numărul de ani compleți din data obținerii licenței de categoria C. Exemplu: t = 0 – anul obținerii licenței; t = 1 – un an complet din data obținerii licenței; t = 2 – doi ani compleți din data obținerii licenței ș.a.m.d.

t , {0;20} – variabila t primește valori în creștere de la 0 la 20 inclusiv.

24. Suma celor mai mari 10 împrumuturi acordate membrilor și/sau grupurilor de membri acționând în comun nu trebuie să depășească 25% din portofoliul total de împrumuturi înregistrat la ultima dată de raportare al asociației, care deține licența de categoria B sau C.

[Pct.24 completat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

[Pct.25 și 26 abrogate prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul VI
CERINȚE PRIVIND CLASIFICAREA ÎMPRUMUTURILOR ȘI DOBÎNZILOR.
CONSTITUIREA ȘI UTILIZAREA PROVIZIOANELOR PENTRU
PIERDERI DIN ÎMPRUMUTURI

27. Orice împrumut acordat și dobânda aferentă vor fi incluse în una din următoarele categorii de clasificare:

- a) standard – împrumut și dobândă, neincluse în următoarele categorii;
- b) supravegheat – împrumut și/sau dobândă expirate până la 30 zile inclusiv;
- c) substandard – împrumut și/sau dobândă expirate de la 31 până la 90 zile inclusiv;
- d) dubios – împrumut și/sau dobândă expirate de la 91 până la 180 zile inclusiv;
- e) compromis – împrumut și/sau dobândă expirate mai mult de 180 zile.

28. Asociația va constitui provizioane pentru pierderi din împrumuturi, aplicând următoarele procente la soldul împrumutului și dobânzii aferente din fiecare categorie de clasificare, cu excepția dobânzii clasificată „standard”:

- a) standard – 1%;
- b) supravegheat – 10%;
- c) substandard – 30%;
- d) dubios – 75%;
- e) compromis – 100%.

29. Prin derogare de la pct.27, asociația poate classifica împrumutul și dobânda aferentă mai dur cu o categorie, dacă, în rezultatul evaluării (analizei) împrumutului, inclusiv situației rambursării și stării de expirare și, după caz, valorii gajului, stării financiare a debitorului, cheltuielilor de recuperare a creanțelor (inclusiv cheltuieli de judecată ș.a.), sau a oricăror condiții care ar putea conduce la creșterea riscului de împrumut (ex. macroeconomice, climaterice), se prognozează pierderi mai mari decât cele prevăzute prin categoria curentă, în care împrumutul și dobânda aferentă sînt clasificate, stabilite la p.28.

[Pct.29 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

30. Prin derogare de la pct.27 lit.d) – e) din prezentele Norme, dacă un împrumut negarantat și/sau dobânda aferentă, acordat de asociația care deține licența de categoria C, sînt expirate mai mult de 90 zile, împrumutul respectiv și dobânda aferentă vor fi clasificate în categoria „compromis”.

31. Examinarea stării de expirare a oricărui împrumut și dobânzii aferente se efectuează conform prevederilor contractului de împrumut. În cazul în care a fost modificat graficul de rambursare a împrumutului și/sau achitare a dobânzii aferente, cu sau fără prelungirea termenului de acordare a împrumutului, examinarea stării de expirare a împrumutului și dobânzii aferente se efectuează conform prevederilor contractului inițial de împrumut. Acordul de modificare a contractului de împrumut trebuie să fie semnat de ambele părți înainte de expirarea termenului de valabilitate a contractului inițial de împrumut.

32. Examinarea stării de expirare a împrumuturilor și dobînzilor aferente, clasificarea acestora în categoria „standard” – „compromis” și, în rezultat, constituirea/ anularea provizioanelor respective, se efectuează cel puțin o dată în trimestru de către asociația care deține licența de categoria A și o dată în lună de către asociația care deține licența de categoria B sau C și asociația centrală.

33. Constituirea provizioanelor pentru împrumuturile standarde se efectuează concomitent cu înregistrările contabile la acordarea împrumuturilor respective.

[Pct.34 abrogat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

35. Provizioanele pentru pierderi din împrumuturi se utilizează pentru acoperirea împrumuturilor compromise și dobînzilor aferente.

35¹. Ponderea împrumuturilor cu termen expirat mai mult de 30 de zile în total portofoliul de împrumuturi nu trebuie să depășească 10%.

[Pct.35¹ introdus prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul VII
CERINȚE PRIVIND ÎMPRUMUTURILE EXPIRATE
ȘI DOBÎNZILE AFERENTE

36. Asociația este obligată să se adreseze în instanța de judecată pentru rambursarea împrumutului și dobânzii aferente calculate, în termen de 30 zile calendaristice din data din care împrumutul și/sau dobânda aferentă sunt expirate mai mult de 180 de zile.

[Pct.36 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

37. Consiliul asociației va decide decontarea creanței compromise aferentă împrumutului acordat și/sau dobânzii și altor plăți aferente calculate din contul provizioanelor constituite și înregistrarea acestora în componența activelor extrabilanțiere numai dacă va dispune de o certitudine întemeiată, justificată documentar, că creanța în cauză nu va fi rambursată (inclusiv în următoarele cazuri: termenul general de prescriere extinctivă a expirat; cererea de chemare în judecată depusă de creditor a fost respinsă ca nefondată printr-un act juridic executoriu; executorul judecătoresc emite o încheiere motivată, prin care restituie documentul executoriu fără executare pe motiv că debitorul nu are bunuri sau venituri pentru satisfacerea creanțelor și termenul de executare a expirat; în cazul decesului debitorului, care nu are moștenitori legali; etc.).

[Pct.37 în redacția Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

37¹. Valoarea creanțelor compromise decontate înregistrate pe parcursul perioadei de raportare nu poate depăși 5% din valoarea medie a soldului împrumuturilor acordate pe parcursul aceleași perioade.

[Pct.37¹ introdus prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul VIII

CERINȚE PRIVIND TRANZACȚIILE CU PERSOANELE AFILIATE

38. Deciziile privind încheierea tranzacțiilor cu persoanele afiliate și/sau grupurile de persoane, care acționează în comun cu persoanele afiliate, sînt adoptate de adunarea generală a membrilor sau de consiliul asociației, dacă atribuția respectivă este dată consiliului prin lege și/sau statut. În cazul în care consiliul asociației este împuternicit cu luarea acestor decizii, administratorul respectiv va părăsi ședința pentru timpul în care este discutată tranzacția, inclusiv acordarea împrumutului și adoptată decizia referitoare la aceasta, iar votul acestuia este considerat abținut.

39. Împrumuturile solicitate de membri – persoane afiliate și/sau grupurile de persoane, care acționează în comun cu persoanele afiliate, vor fi acordate și administrate în condiții similare împrumuturilor asemănătoare acordate altor membri, care se referă cel puțin la rata dobânzii, comisioane, termen, graficul de rambursare a împrumutului și dobânzii, garanții, acțiuni efectuate în scopul rambursării.

40. Economiiile membrilor – persoane afiliate vor fi acceptate de asociație în condiții similare depunerilor de economii acceptate de la alți membri, care se referă cel puțin la rata dobânzii, termenul depunerii, alte condiții de depunere și retragere a acestor economii.

41. Asociația care deține licența de categoria B sau C va prezenta Comisiei Naționale lista persoanelor afiliate și modul de afiliere a fiecărei persoane asociației. Asociațiile care dețin licență de categoria B și C prezintă următoarele date pentru persoanele fizice afiliate: numele, prenumele, codul personal, gradul de rudenie, afinitate și căsătorie, domiciliul. Persoanele fizice fără capacitate deplină de exercițiu nu se includ în lista menționată. Asociațiile ce dețin licență de categoria C prezintă următoarele date pentru persoanele juridice afiliate: caracterul relațiilor, denumirea, sediul, numele și prenumele administratorului, IDNO. De asemenea, în listă se va menționa faptul dacă este sau nu persoana respectivă membru al asociației. Prima listă a persoanelor afiliate va fi prezentată Comisiei Naționale concomitent cu prezentarea raportului financiar anual pentru anul 2008.

42. În cazul modificării componenței persoanelor afiliate, asociația care deține licența de categoria B sau C va informa în scris Comisia Națională, cu anexarea listei complete reînnoite a persoanelor afiliate, în termen de 10 zile lucrătoare din data modificării respective.

Capitolul IX

CERINȚE PRIVIND INVESTIȚIILE

43. Consiliul asociației care deține licența de categoria B sau C și asociației centrale va asigura elaborarea și va aproba politica de investiții, în conformitate cu Legea nr.139 din 21.06.2007, actele normative ale Comisiei Naționale și documentele sale interne și este responsabil pentru asigurarea implementării adecvate a acesteia.

44. Politica de investiții va conține, dar nu se va limita la prevederi referitoare la tipul investițiilor, practici și proceduri pentru aprobarea deciziilor, efectuarea tranzacțiilor, monitorizare și evaluare, conformarea cu actele normative ale Comisiei Naționale și limitele stabilite în alte acte legislative și normative, diversificare, coordonare cu politica de gestiune a activelor și pasivelor. Consiliul asociației va revizui politica de investiții cel puțin o dată pe an.

45. Valoarea totală a investițiilor în capital și/sau în alte valori mobiliare corporative nu va depăși 100% din rezerva instituțională a asociației, care deține licența de categoria B sau C. Aceeași cerință se referă la investițiile asociației centrale, efectuate din sursele proprii.

46. Investițiile în capitalul și/sau în alte valori mobiliare ale unei societăți comerciale nu vor depăși 25% din valoarea totală a investițiilor, stabilită conform pct.45. Efectuarea unor asemenea investiții, inclusiv majorarea volumului existent, este permisă cu acordul prealabil în scris al Comisiei Naționale.

47. Investițiile în active materiale pe termen lung nu vor depăși 100% din rezerva instituțională a asociației. Pentru calculul acestui raport, activele materiale pe termen lung se vor lua la valoarea de bilanț la data gestionară respectivă. În calculul raportului menționat nu se includ activele materiale pe termen lung donate asociației sau procurate de asociație din mijloace bănești donate în acest scop, documentate în conformitate cu legislația.

48. Asociația nu are dreptul să investească în imobil, cu excepția imobilului destinat necesităților proprii.

Capitolul X

ACTIVE OBȚINUTE ÎN SCHIMBUL RAMBURSĂRII ÎMPRUMUTURILOR

49. Asociația poate obține în gestiune active gajate, cote în capital sau alte valori mobiliare corporative, în scopul vânzării acestora și rambursării împrumuturilor, dobânzii expirate și altor plăți conform contractului de împrumut. Se interzice acceptarea gajului în formă de cote în capital sau alte valori mobiliare corporative de către asociația care deține licență de categoria A. Evidența activelor obținute în gestiune în schimbul rambursării împrumuturilor va fi ținută la conturile extrabilanțiere până la comercializarea lor contra mijloace bănești. Încasarea mijloacelor bănești respective se va considera recuperare a pierderilor din împrumuturi în volumul respectiv.

Asociația poate accepta în proprietate active în contul stingerii creanței – rambursării împrumuturilor acordate, dobânzii expirate și altor plăți conform contractului de împrumut, în conformitate cu legislația. Asociația, care a acceptat active în contul stingerii creanțelor, este obligată să vândă aceste active ținând cont de prevederile pct.48 din prezentele Norme. Evidența activelor obținute în proprietate în contul stingerii creanțelor va fi ținută la conturile de bilanț până la comercializarea lor contra mijloace bănești. Contabilizarea activelor obținute de către asociație în contul stingerii creanțelor constituie temei pentru recunoașterea recuperării pierderilor din împrumuturi în mărimea valorii activelor acceptate.

[Pct.49 în redacția Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

50. Consiliul asociației (dacă a fost împuternicit prin lege și/sau statut) sau directorul executiv poate lua decizia privind achiziționarea bunurilor care aparțin debitorului în schimbul rambursării împrumuturilor și dobânzilor expirate, precum și altor plăți, conform contractului de împrumut, pentru a fi utilizate în activitatea asociației, reieșind din necesitățile acesteia. Aceste bunuri vor fi procurate în baza contractului de vânzare-cumpărare, încheiat în scris cu debitorul-vânzător. În cazul procurării valorilor mobiliare corporative, asociația este obligată să obțină acordul Comisiei Naționale înaintea încheierii contractului respectiv. Activele menționate în prezentul punct se înregistrează la intrări în conturile de bilanț și devin obiectul reglementărilor Capitolului IX.

Capitolul XI

RAPORTAREA ȘI DEZVĂLUIREA INFORMAȚIILOR

[Capitolul XI (pct.51-53) abrogat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

Capitolul XII

PREVEDERI SPECIALE

54. Comisia Națională poate exonera asociația, pe un termen stabilit, de executarea prevederilor prezentelor Norme, la cererea în scris a acesteia, în cazul în care exonerarea respectivă este necesară în scopul implementării unui plan de stabilizare financiară de lungă durată. Planul respectiv va fi anexat la

cerere. Comisia Națională poate solicita informații și documente suplimentare pentru formarea opiniei asupra necesității și eficacității planului propus.

[Pct.54 modificat prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

54¹. În cazul în care două sau mai multe prevederi ale prezentelor Norme pot fi aplicate concomitent, se va aplica prevederea cea mai restrictivă.

[Pct.54¹ introdus prin Hot. CNPF nr.48/11 din 23.09.2016, în vigoare 21.10.2016]

55. Asociația nu are dreptul să atragă de la membri depuneri pentru garantarea împrumuturilor. Asociația va informa membrii asupra următoarelor opțiuni privind depunerile atrase anterior intrării în vigoare a prezentelor Norme, la care se va recurge exclusiv în baza cererilor în scris ale acestora:

a) restituirea către membri a depunerilor pentru garantarea împrumuturilor. Restituirea se va efectua cu condiția achitării tuturor plăților prevăzute de contractele de împrumut, în scopul garantării cărora aceste depuneri au fost atrase. Asociația va satisface cererea de restituire într-un termen cât mai restrâns, dar care nu va depăși 10 zile lucrătoare din data depunerii cererii. În cazul în care membrul nu a achitat la scadență plățile prevăzute de contractul de împrumut, asociația, în temeiul art.22 alin.(1) lit.a) din Legea nr.139 din 21.06.2007, poate adopta decizia de preluare a depunerii în contul rambursării datoriilor expirate ale membrului respectiv;

b) înregistrarea sumei depunerilor pentru garantarea împrumuturilor în contul cotelor de membru;

c) înregistrarea sumei depunerilor pentru garantarea împrumuturilor în contul depunerilor de economii, în cazul în care asociația deține licența de categoria B sau C.

Înregistrarea depunerilor pentru garantarea împrumuturilor în conturile menționate la lit.b) și c) se efectuează prin documentarea legală respectivă.

Capitolul XIII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

56. Asociațiile vor contabiliza toate sursele financiare din contul „Rezerve stabilite de legislație” în contul „Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți” pînă la următoarea dată gestionară, care vine după intrarea în vigoare a prezentelor Norme și le vor reflecta corespunzător în raportul financiar, prezentat la Comisia Națională la data menționată. Înregistrarea contabilă respectivă poate fi efectuată fără adoptarea unei decizii speciale de către organele de conducere ale asociației.

57. Asociațiile, care dețin licență la data intrării în vigoare a prezentelor Norme, se vor conforma prevederilor punctelor 11, 12 și 14 în termen de 6 luni din data intrării acestora în vigoare.

58. Asociația este obligată să se conformeze prevederilor punctelor 15, 19 și 43 în termen de 3 luni din data obținerii licenței respective.

59. Prevederile punctelor 21 – 25 nu se aplică împrumuturilor acordate pînă la data intrării în vigoare a prezentelor Norme.

60. Pentru încălcarea de către asociație a prevederilor prezentelor Norme, Comisia Națională este în drept să aplice măsuri în conformitate cu art.49 din Legea nr.139 din 21.06.2007 și art.9 din Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr.192-XIV din 12.11.1998 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126 BIS).

&